

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Tabeliyində “Sosial Dəstək Mərkəzi” Publik Hüquqi Şəxsi 31 dekabr 2022-ci il tarixinə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Uyğun Maliyyə Hesabatları və Müstəqil Auditorun Rəyi

Mündəricat

---

1. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiqlənməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinə dair hesabat.....	1
2. Müstəqil Auditorun hesabatı.....	2-4
3. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat.....	5
4. Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat.....	6
5. Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.....	7
6. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat.....	8
7. Korporativ məlumat.....	9
8. Təqdim etmənin əsasları.....	9
9. Əhəmiyyətli uçot siyasətlərinin qısa məzmunu.....	10-17
10. Əhəmiyyətli mühasibat təxminləri və fərziyyələri.....	18
11. Torpaq, tikili və avadanlıq.....	19
12. Debitor borcları.....	20
13. Mənfəət vergisi.....	20
14. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri.....	20
15. Kapital və ehtiyatları.....	21
16. Maliyyə risklərinin idarə edilməsinin məqsədi.....	21
17. Şərti öhdəliklər.....	22
18. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr.....	22

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat

Azərbaycan manatı ilə

	Qeydlər	31 Dekabr 2022	31 Dekabr 2021
Aktivlər			
<i>Uzunmüddətli aktivlər</i>			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	5	2,842,750	3,051,921
Cəmu uzunmüddətli aktivlər		2,842,750	3,051,921
<i>Qısamüddətli aktivlər</i>			
Debitor borcları	6	68,590	500
Ödənilmiş avanslar		304	105
Cari və digər vergi aktivləri / (öhdəliyi)	7	6,170	3,203
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	8	175,204	227,732
Cəmi qısamüddətli aktivlər		250,268	231,540
Cəmi aktivlər		3,093,018	3,283,461
Kapital və öhdəliklər			
<i>Kapital</i>			
Nizamnamə kapitalı	9	(3,270,213)	(3,270,213)
Əlavə qoyulmuş kapital		(205,363)	(205,363)
Ödənilməmiş zərər		382,557	192,281
Cəmi kapital		(3,093,018)	(3,283,295)
<i>Qısamüddətli öhdəliklər</i>			
Kreditor borcları		-	(167)
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		-	(167)
Cəmi öhdəliklər		-	(167)
Cəmi kapital və öhdəliklər		(3,093,018)	(3,283,461)

İsrafilov İsmayıl
Direktor

Bayramova Dürdanə
Baş Mühasib

Mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat

Azərbaycan manatı ilə

	Qeydlər	2022	2021
İcarə xidmətindən gəlir		725,030	282,275
Cəmi gəlirlər		725,030	282,275
Əmək haqqı xərci		(505,272)	(184,039)
Amortizasiya xərci	5	(216,786)	(232,175)
Maddi yardım və müavinət xərcləri		(116,340)	(40,861)
Sosial yönümlü xərclər		(28,824)	-
İcarə xərci		(14,533)	(7,110)
Sığorta xərci		(11,690)	(530)
Kommunal xərcləri		(8,639)	(1,430)
Bank komissiyası		(4,839)	(1,490)
Yanacaq xərci		(3,640)	(1,030)
Ofis xərcləri		(3,175)	(1,307)
Əmlak vergisi xərci		(1,440)	(495)
Təmir xərcləri		(1,121)	-
Nəqliyyat xərcləri		(977)	(26)
Çatdırılma xərci		(742)	(42)
Rabitə xərcləri		(467)	(668)
İstifadə olunmuş material və vəsaitlər		(380)	(6,926)
Sanitariya və gigiyena xərcləri		(100)	(124)
Cəmi xərclər		(918,964)	(478,253)
Vergidən əvvəlki zərər		(193,934)	(195,978)
Mənfəət vergisi üzrə gəlir	7	3,658	3,698
Xalis zərər		(190,277)	(192,281)

İsrafilov İsmayıl
Direktor

Bayramova Dürdana
Baş Mühəsib

Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat

Azərbaycan manatı ilə

	Qeyd	Nizamnamə kapitalı	Əlavə qoyulmuş kapital	Ödənilməmiş zərər	Cəmi
01 Yanvar 2021 tarixinə qalıq		-	-	-	-
Səhmdarlar tərəfindən kapital qoyuluşu	9	3,270,213	205,363	-	3,475,575
2021-ci il üzrə yaranmış zərər		-	-	(192,281)	(192,281)
31 Dekabr 2021 tarixinə qalıq		3,270,213	205,363	(192,281)	3,283,295
2022-ci il üzrə yaranmış zərər		-	-	(190,277)	(190,277)
31 Dekabr 2022 tarixinə qalıq		3,270,213	205,363	(382,557)	3,093,018

İsrafilov İsmayıl
Direktor

Bayramova Dürdanə
Baş Mühəsib

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

Azərbaycan manatı ilə

	Qeydlər	2022	2021
Əməliyyat fəaliyyətləri			
Müştərilərdən daxil olan pul vəsaitləri	6	656,440	282,275
Təchizatçılara ödənilən pul vəsaitləri		(79,735)	(21,121)
Maddi yardım və müavinətlər üzrə ödənilən pul vəsaitləri		(116,340)	(40,861)
İşçilərə ödənilən pul vəsaitləri		(505,278)	(184,039)
Əməliyyat fəaliyyətlərindən yaranan/(istifadə edilən) xalis pul axını		(44,914)	36,254
İnvestisiya fəaliyyətləri			
Əsas vəsaitlərin alışı üzrə pul məxaricləri	5	(7,614)	(13,884)
İnvestisiya fəaliyyətlərində istifadə edilən xalis pul axını		(7,614)	(13,884)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətləri			
Səhmdarların kapital qoyuluşlarından daxil olan pul vəsaitləri	9	-	205,363
Maliyyələşdirmə fəaliyyətlərindən yaranan xalis pul axını		-	205,363
İl ərzində pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım / (azalma)		(52,528)	227,732
Dövrün əvvəlinə olan pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		227,732	-
Dövrün sonuna olan pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		175,204	227,732

İsrafilov İsmayıl
Direktor

Bayramova Dürdanə
Baş Mühasib

1. Korporativ məlumat

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2022-ci ildə tamamlanan il üzrə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMƏK VƏ ƏHALİNİN SOSIAL MÜDAFİƏSİ NAZİRLİYİNİN TABELİYİNDƏ “SOSIAL DƏSTƏK MƏRKƏZİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ üçün tərtib edilmişdir.

PHŞ-in nizamnaməsi 6 Avqust 2021-ci ildə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən 306-ci nömrəli Qeydiyyat Şəhadətnaməsi ilə təsdiq edilmişdir. “AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMƏK VƏ ƏHALİNİN SOSIAL MÜDAFİƏSİ NAZİRLİYİNİN TABELİYİNDƏ “SOSIAL DƏSTƏK MƏRKƏZİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ 2021-ci ilin 06 Avqust tarixində 1007134701 (VÖEN) qeydiyyat nömrəsi ilə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin Vergilər Nazirliyi yanında Milli Gəlirlər Departamentinin Hüquqi şəxslər üzrə dövlət qeydiyyatı İdarəsi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınmışdır.

Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi yanında Milli Gəlirlər Departamentinin Hüquqi şəxslər üzrə dövlət qeydiyyatı İdarəsinin 06.08.2021-ci il tarixli 2101020051364300 nömrəli dövlət reyestrində çıxarışa əsasən qanuni təmsilçinin Qəniyev Tural Ramazan oğlu olduğu öz əksini tapıb. Həmin çıxarışa əsasən AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMƏK VƏ ƏHALİNİN SOSIAL MÜDAFİƏSİ NAZİRLİYİNİN TABELİYİNDƏ “SOSIAL DƏSTƏK MƏRKƏZİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ-n Nizamnamə fondu təsisçi tərəfindən aşağıdakı kimi formalaşdır:

1. Nizamnamə fondunun miqdarı 06.08.2021-ci ildə : 3 270 212.53

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMƏK VƏ ƏHALİNİN SOSIAL MÜDAFİƏSİ NAZİRLİYİNİN TABELİYİNDƏ “SOSIAL DƏSTƏK MƏRKƏZİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ-n fəaliyyət istiqamətlərinə aşağıdakı daxildir:

Sosial Xarakterli Xidmətlərin, Məsləhətlər, Himayədarlıq, Maddi Yardım, Qaçqınlara Yardım, Köməkliyə Dair Xahişlərin Yerinə Yetirilməsi, Ayrı-Ayrı Şəxslərə və Ailələrə Evdə və Başqa Yerlərdə Oxşar Xidmətlərin Göstərilməsi (Əsas fəaliyyət)

PHŞ-in hüquqi ünvanı və əsas fəaliyyət göstərdiyi ünvan: AZ1106, BAKI ŞƏHƏRİ, BİNƏQƏDİ RAYONU, ZİYA BÜNYADOV, ev.məh.3103

2. Təqdim etmənin əsasları

Maliyyə hesabatları ədalətli dəyerdə ölçülən satışı mümkün olan maliyyə aktivləri, törəmə maliyyə alətləri, istisna olmaqla tarixi dəyər əsasında hazırlanmışdır. Maliyyə hesabatları Azərbaycan manatında göstərilib, əks təqdirdə bütün dəyərlər ən yaxın rəqəmə yuvarlaqlaşdırılır.

Uyğunluq haqqında bəyanat

PHŞ-in Maliyyə hesabatları Mühəsibat Uçotu üzrə Beynəlxalq Standartlar Şurası (MUBSS) tərəfindən buraxılan Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) müvafiq olaraq hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları PHŞ-in fasiləsizlik prinsipi əsasında yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik hesab edir ki, PHŞ yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcək və PHŞ-in ləğvinə nə istək, nə də ehtiyac olacaq, eləcə də fəaliyyəti dayandırmaq və ya Azərbaycan Respublikasının qanunları və ya normativ aktları əsasında kreditorlardan qorunmaq üçün müdafiə axtarmaq üzrə nə niyyət, nə də zərurət mövcuddur. Buna görə, aktivlər və öhdəliklər adi fəaliyyət gedişində PHŞ-in aktivləri reallaşdırmaq və öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyətinə malik olması fərziyyəsi ilə hesabatlarda əks etdirilmişdir. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən PHŞ-in fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələblərin, nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələlərin və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Rəhbərliyin fasiləsizlik prinsipi üzrə ehtimalının qiymətləndirməsi, müəyyən bir müddətdə, hadisələrin və ya şərtlərin gələcək inkişafı ilə əlaqədar subyektiv qərarların qəbul edilməsini nəzərdə tutur

3. Əhəmiyyətli uçot siyasətlərinin qısa məzmunu

Valyutaların yenidən hesablanması

“Sosial Dəstək Mərkəzi” PHŞ-nin maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikası manatı (AZN) ilə göstərilmişdir. Azərbaycan manatı “Sosial Dəstək Mərkəzi” PHŞ-nin fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin əsas valyutası hesab edilir. PHŞ daxilindəki hər bir müəssisə öz yerli valyutasını müəyyən edir və hər bir müəssisənin hesabatında olan maddələr həmin valyuta ilə hesablanır. Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar, aparılmış əməliyyatların tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq yerli valyutada əks etdirilir. Xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlər və öhdəliklər balans tarixində spot məzənnəyə uyğun olaraq yerli valyutada yenidən hesablanır. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto – investisiyaların hedcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalamaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir. Xarici valyutadakı məzənnə fərqlərindəki xərclərə aid olan kreditlər və vergi xərcləri ilkin əməliyyat tarixindəki məzənnəyə əsasən dəyişdirilir. Xarici valyutanın ədalətli dəyəri ilə hesablanan qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin qəbul olunduğu günə olan məzənnəyə əsasən dəyişdirilir. Monetar maddələr üzrə mübadilə fərqləri mənfəət və ya zərərdə tanınır.

PHŞ-in maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq etdiyi valyuta mübadiləsi məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2022	2021
1 ABŞ dolları/AZN	1.7000	1.7000
1 Avro/AZN	1.9265	2.0890

Gəlirlərin tanınması

Gəlir PHŞə gələcəkdə iqtisadi səmərənin daxil olması və onların etibarlı əsasda qiymətləndirilməsi ehtimalı olduqda tanınır. Gəlirin məbləği, alış-satış ilə bağlı hər hansı güzəşt məbləğləri və PHŞ tərəfindən edilmiş güzəştlər nəzərə alınmaqla, alınmış və ya alınacaq vəsaitlərin ədalətli dəyəri ilə ölçülür. Satışdan gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

Vergilər

(a) Cari mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında balans tarixinə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq hesablanmışdır.

Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləği təşkil edir. Vergi dərəcəsi və vergi qanunları, göstərilmiş və ya mühasibat balansı ilə sabit göstərilən məbləğləri hesablamaq üçün istifadə olunur.

(b) Təxirə salınmış mənfəət vergisi

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliklər metodu istifadə edilməklə, aktivlərin və öhdəliklərin vergitutma bazası ilə onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zaman fərqləri üzrə müəyyən edilir.

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri vergiyə cəlb olunan bütün zaman fərqləri əsasında tanınır. Yalnız:

- Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri qudvilin, aktivin və ya öhdəliyin biznes birləşməsi əməliyyatından başqa ilkin tanınma zamanı əmələ gəlir. Qeyd olunan əməliyyat nə uçot nə də vergiyə cəlb olunan mənfəətə heç bir təsir etmir; və
- Aşağıdakı hər iki şərtə cavab verən hissəsi istisna olmaqla, PHŞ, törəmə və asılı müəssisələrinə, filiallara və birgə müəssisələrdə iştirak paylarına investisiyalar ilə əlaqədar bütün vergi tutulan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi öhdəliyini tanımalıdır:
  - 1) əsas müəssisə, investor və ya sahibkar müvəqqəti fərqi bərpa olunmasının vaxt üzrə paylanmasını idarə edə bilər; və
  - 2) müvəqqəti fərqi yaxın gələcəkdə bərpa olunmayacağı ehtimalı var.

Aktivin tanınması PHŞ-ə gələcək dövrlərdə daxil olacaq iqtisadi səmərələr şəklində həmin aktivin balans dəyərinin bərpa olunmasını nəzərdə tutur. Aktivin balans dəyəri onun vergi bazasından artıq olduğu zaman, vergi tutulan iqtisadi səmərələrin məbləği vergi məqsədləri üçün çıxılmasına yol verilən məbləğdən artıq olacaq. Bu fərq vergi tutulan müvəqqəti fərqdır, yaranan mənfəət vergisini gələcək dövrlərdə ödəmək öhdəliyi isə təxirə salınmış vergi öhdəliyidir. Aktivin balans dəyəri bərpa olunduqca, vergi tutulan müvəqqəti fərq bərpa olunacaq və PHŞ vergi tutulan mənfəət əldə edəcəkdir. Bu, iqtisadi səmərələrin PHŞ-dən vergi ödənişləri şəklində xaric olacağı ehtimalını yaradır. Yalnız:

- vergi tutulan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivi, aktiv və ya öhdəliyin biznes birləşməsi əməliyyatından başqa ilkin tanınma zamanı əmələ gəlir. Qeyd olunan əməliyyat nə uçot nə də vergiyə cəlb olunan mənfəətə heç bir təsir etmir; və
- vergi tutulan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivinin istifadəsi, PHŞ, törəmə və asılı müəssisələrinə, filiallara və birgə müəssisələrdə iştirak paylarına investisiyalar yatırılan zaman, mövcud olan vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin bərpa olunmasından yaranan mənfəətdən artıq olan gələcək vergi tutulan mənfəətdən asılı olduqda mümkündür.

Təxirə salınmış vergi aktivinin balans dəyəri hər balans hesabatı tarixində yoxlanılmalıdır. PHŞ balans dəyərini, bu təxirə salınmış vergi aktivinin tam məbləği və ya onun bir hissəsindən səmərə əldə etməyə yol verən kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin əldə olunacağı ehtimalının artıq olmadığı dərəcədə azaltmalıdır. Hər hansı belə azalma kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin əldə olunacağı ehtimalının yarandığı dərəcədə bərpa olunmalıdır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri, balans hesabatı tarixinə qədər qüvvədə olan və ya mahiyyət etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələri (və vergi qanunvericiliyi) əsasında aktivin realizasiya olunduğu və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi dövrə tətbiq ediləcəyi gözlənilən vergi dərəcələri ilə qiymətləndirilməlidir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri o zaman tanınır ki, gələcəkdə zaman fərqləri məbləğində azaldıla biləcək vergiyə cəlb ediləsi mənfəət əldə edilməsi ehtimalı vardır.

(c) Satış vergisi

Gəlirlər, xərclər və aktivlər hesabatda satış vergisi çıxılmaqla göstərilir. Vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) satış vergisi xalis məbləğlə hesabat balansında göstərilir.

Maliyyə alətləri

PHŞ maliyyə alətləri üzrə müqavilə tərəflərindən biri olduqda, maliyyə alətləri və maliyyə öhdəlikləri onun maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınır. Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ilkin dəyərlə ölçülür. Maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin alınması və ya çıxarılması ilə birbaşa əlaqəli olan əməliyyat xərcləri (mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri və maliyyə aktivlərindən başqa), ilkin tanınma zamanı maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyərinə müvafiq olaraq əlavə edilir və ya çıxılır. Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin alınmasına birbaşa aid olan əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivlərinin müntəzəm şəkildə satın alınması və ya satılması satış tarixi əsasında tanınır və ya xitam verilir. Bütün tanınmış maliyyə aktivləri sonradan, maliyyə aktivlərinin təsnifatına əsasən, amortizasiya edilmiş dəyərdə və ya ədalətli dəyərdə bütünlüklə ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin təsnifatı

- a) Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri sonradan amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür:
  - Maliyyə aktivinin müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq pul vəsaitlərinin axınını yığılması üçün maliyyə aktivlərinin saxlanması məqsədilə maliyyə aktivini biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
  - Maliyyə aktivinin müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə əsas pul vəsaitlərinin və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə faizlərin ödənilməsini nəzərdə tutan pul vəsaitlərinə yönəldir.
- b) Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri sonradan digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülür (DMGVƏD):
  - maliyyə aktivini müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq pul vəsaitləri axınını yığılması və maliyyə aktivlərinin satışı məqsədi daşdıqda, biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
  - maliyyə aktivini üzrə müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə əsas pul vəsaitlərinin və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə faizlərin ödənilməsini nəzərdə tutan pul vəsaitlərinin yaranmasına səbəb olur.

Yuxarıda göstərilənlərə baxmayaraq, PHŞ maliyyə aktivinin ilkin tanınmasında aşağıdakı qəti seçimi/təyinatı həyata keçirə bilər:

- Müəyyən meyarlar qarşılanmadıqda PHŞ kapital investisiyası üzrə müvafiq ədalətli dəyərdə dəyişikliyin digər məcmu gəlirdə təqdimatı üçün qəti tədbirlər həyata keçirə bilər; və
- PHŞ uçot sistemində uyğunsuzluğu əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq məqsədilə, amortizasiya edilmiş maya dəyərində və ya DMGVƏD ölçülmə meyarlarına cavab verən borc investisiyasını əks keçid etməmək şərti ilə MZVƏD edə bilər.

a) Amortizasiya olunmuş dəyər və effektiv faiz dərəcəsi metodu

Effektiv faiz dərəcəsi metodu borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəlirinin müvafiq dövr üzrə bölgüsü üsuludur. Satın alınan və ya yaranan kredit zərərinə məruz qalmış maliyyə aktivlərindən (yəni ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmiş aktivlər) başqa maliyyə aktivləri üzrə effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal edilən kredit zərərləri istisna olmaqla borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış gələcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən ödənilmiş, yaxud alınmış bütün haqlar, ödənişlər, əməliyyat xərcləri və ya mükafatlar) ilkin tanınma anında xalis qalmaq məbləğinə diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir.

Alınmış və ya yaranmış kredit dəyərsizləşməsi üzrə maliyyə aktivləri üçün, kreditlə tənzimlənən effektiv faiz dərəcəsi, gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil olmaqla, ilkin tanınma zamanı borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinə diskontlaşdırılmaqla hesablanır.

Maliyyə aktivinin amortizasiya olunmuş dəyəri, ilkin tanımada maliyyə aktivinin əsas ödəniş çıxılmaqla, hər hansı zərər üzrə düzəliş edilməklə həmin ilkin dəyər ilə ümumi dəyər arasındakı fərq üzrə effektiv faiz dərəcəsini istifadə etməklə məcmu amortizasiya əlavə olunmaqla, maliyyə aktivinin ölçüldüyü dəyərdir. Maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyəri hər hansı bir zərər öhdəliyinə düzəliş edilməzdən əvvəl maliyyə aktivinin amortizasiya olunmuş dəyəri hesab olunur.

Faiz gəliri daha sonra amortizasiya edilmiş dəyərdə və DMGVƏD ilə qiymətləndirilən borc alətlərinin effektiv faiz metodundan istifadə edilməklə tanınır. Alınmış və ya yaranmış kredit dəyərsizləşməsi üzrə yaranmış maliyyə aktivləri istisna olmaqla, maliyyə aktivləri üçün, faiz gəliri sonradan kredit itkisinə məruz qalmış maliyyə aktivləri istisna olmaqla, maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyərində effektiv faiz dərəcəsini tətbiq etməklə hesablanır.

PHŞ-in maliyyə aktivlərinin əksəriyyəti, daha sonra amortizasiya edilmiş dəyərlə ölçülmüş maliyyə aktivləri kimi təsnif edilmişdir. PHŞ-in maliyyə öhdəlikləri daha sonra amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülmüş maliyyə öhdəlikləri kimi təsnif edilmişdir. PHŞ, mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülmüş hər hansı maliyyə öhdəliyinin təsnifatını seçmir.

Maliyyə aktivlərinin qiymətdən düşməsi

Mərkəz ehtimal olunan kredit zərəri modelini amortizasiya edilmiş dəyərlə və ya digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülmüş maliyyə aktivlərinə tətbiq edir.

İlkin tanımadan sonra maliyyə aktivini üzrə kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda, bu maliyyə aktivini üçün ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat ömürlük ehtimal olunan kredit zərərinə bərabər dəyərdə ölçülür.

Əgər hesabat tarixində maliyyə aktivini üzrə kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmışdırsa, bu maliyyə aktivini üçün ehtimal edilən kredit zərəri (sadələşdirilmiş yanaşmanın seçildiyi kreditor borcları istisna olmaqla) 12 aylıq ehtimal edilən kredit zərərlərinə bərabər dəyərdə ölçülür.

Kreditor borcları və alınacaq digər vəsaitlər üçün, əhəmiyyətli bir maliyyələşdirmə komponentinin olub-olmamasından asılı olmayaraq, ömür boyu ehtimal olunan kredit zərəri əsasında ölçülür. Mərkəz ehtimal olunan kredit zərərinə qiymətləndirmək üçün daxili modeldən istifadə edir. Model 9 sayılı MHBS-ə uyğun olaraq tərtib edilmiş və qarşı tərəflərin kredit risklərinin qiymətləndirilməsi üçün maliyyə sisteminin xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq, qarşı tərəflərə hesab sistemini təyin etməklə hazırlanmışdır. Təyin edilmiş bal (reyting) fərdi şəkildə hesablanmış Defolt Ehtimalıdır (DE). Aktivin bir bal qrupundan daha aşağı bal qrupuna keçməsi digər meyarlar arasında kredit riskinin əhəmiyyətli artımı hesab olunur.

Silinmələr

MDM-in maliyyə aktivini bərpa etmək üçün əsaslı gözləntiləri olmadıqda (ya bütövlükdə, ya da bir hissəsi) belə maliyyə aktivləri silinir. Bu, MDM tərəfindən qarşı tərəfin silinməyə məruz qalan məbləğləri ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaitlərinin hərəkəti yarada biləcək aktivləri və/və ya gəlir mənbələri olmadığını müəyyənləşdirdiyi haldır. Silinmə, tanınmanın dayandırılması hadisəsini təşkil edir.

Kreditlər və borclar

İlkin tanınmadan sonra, effektiv faiz dərəcəsi metodu tətbiq olunaraq faiz gəliri gətirən öhdəliklər amortizasiya edilmiş dəyərlə hesablanır.

Mənfəət və ya zərər amortizasiya prosesi zamanı və ya öhdəliyin tanınması dayandırılan zaman mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Maliyyə zəmanətli müqavilələr

PHŞ tərəfindən buraxılan maliyyə zəmanətli müqavilələr, debitor tərəfindən müqavilə şərtlərinə əməl etməyərək vaxtında ödəniş etməzsə səhm sahibinə dəyən ziyanın ödənişini nəzərdə tutan müqavilələrdir.

Maliyyə zəmanətli müqavilələr ilkin olaraq ədalətli dəyərdə öhdəlik kimi və müqavilənin bağlanmasına çəkilən xərclər daxil olmaqla qəbul edilir. Bundan sonra, öhdəlik balans hesabatı tarixində cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan xərclərin və ya tanınmış məbləğdən amortizasiyanın fərqi arasından ən böyüyü kimi qəbul edilir.

Müştərilərə verilmiş borc avanslar

PHŞ müştərilərə verilmiş borc və avans məbləğlərini birinci növbədə eyni dərəcədə əhəmiyyətli olan maliyyə aktivləri üçün ayrı-ayrılıqda və eyni dərəcədə əhəmiyyətli olmayan maliyyə aktivləri üçün ayrı-ayrılıqda və ya kollektiv şəkildə dəyərdən düşmə ilə bağlı obyektiv sübutun olub-olmamağını müəyyən edir. Əgər PHŞ müəyyən edərsə ki, fərdi olaraq qiymətləndirilmiş maliyyə aktivinin dəyərdən düşməsi haqqında heç bir obyektiv sübut yoxdur, əhəmiyyətli olub-olmamağından asılı olmayaraq o, həmin aktiv eyni kredit (borc) riski xüsusiyyətləri ilə maliyyə aktivləri qrupuna daxil edir və onların ümumi şəkildə dəyərdən düşməsinə təyin edir. Dəyərdən düşmədən dəyən zərərləri tanınan və ya tanınmaqda davam edən dəyərdən düşmə üçün fərdi şəkildə müəyyən olunan aktivlər ümumi qiymətləndirmənin tərkibinə daxil edilmir.

Əgər qiyməti təyin edilməmiş kapital alətləri (ədalətli dəyəri düzgün qiymətləndirilə bilmədiyindən bu dəyərdə qiymətləndirilməyən) və ya törəmə aktivləri (kapital aləti ilə əlaqəli və bu cür qiyməti müəyyən olunmamış kapital alətinin təqdim edilməsi ilə uçota salınan nizama salınmalıdır) ilə bağlı dəyərdən düşmədən dəyən zərərinin baş verməsi barədə obyektiv sübut varsa, oxşar bir maliyyə aktivləri üçün cari bazar faizi gəlirliliyində diskontlaşdırılmış gözlənilən gələcək pul vəsaitinin hazırkı dəyəri arasındakı fərq kimi qiymətləndirilir. Əgər qiyməti təyin edilməmiş kapital alətləri (ədalətli dəyəri düzgün qiymətləndirilə bilmədiyindən bu dəyərdə qiymətləndirilməyən) və ya törəmə aktivləri (kapital aləti ilə əlaqəli və bu cür qiyməti müəyyən olunmamış kapital alətinin təqdim edilməsi ilə uçota salınan nizama salınmalıdır) ilə bağlı dəyərdən düşmədən dəyən zərərinin baş verməsi barədə obyektiv sübut varsa, oxşar bir maliyyə aktivləri üçün cari bazar faizi gəlirliliyində diskontlaşdırılmış gözlənilən gələcək pul vəsaitinin hazırkı dəyəri arasındakı fərq kimi qiymətləndirilir.

PHŞ balans dəyərini qiymətləndirilən gələcək nəğd pul axınlarının cari dəyərini maliyyə alətinin ilkin effektiv faiz dərəcəsində hesablanması ilə yenidən kalkulyasiya edir.

Əgər ssuda, debitor borcu və ya müddəti bitənə qədər saxlanılan investisiya dəyişkən faiz dərəcəsinə malikdirsə, hər hansı korlanmadan zərəri hesablamaq üçün uçot dərəcəsi müqavilə əsasında təyin olunmuş cari effektiv faiz dərəcəsidir.

Maliyyə öhdəlikləri

PHŞ öz balansından maliyyə öhdəliyini ya müqavilədə müəyyən olunmuş öhdəlik yerinə yetirilməmiş, ya ləğv olunmuş və ya da müddəti bitmiş olsa kənarlaşdırıla bilər.

Başlıca olaraq müxtəlif şərtlərlə borc alətlərini mövcud borc alan və borc verən arasındakı mübadilə ilkin maliyyə öhdəliyinin dayandırılması və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması üçün uçota alınacaqdır. Eynilə, mövcud maliyyə öhdəliyinin və ya onun bir hissəsinin şərtlərinin əsaslı dəyişdirilməsi ilkin maliyyə öhdəliyinin dayandırılması və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması üçün uçota alınacaqdır. Dayandırılmış və ya digər bir tərəfə köçürülmüş maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə köçürülmüş hər hansı bir nağdsız aktivlər və ya götürülmüş öhdəliklər də daxil olmaqla ödənilmiş kompensasiya arasındakı fərq mənfəət və ya zərərdə tanınacaqdır.

Törəmə maliyyə alətləri və hedcinq zamanı uçot

İlkin tanınma və növbəti ölçülmə

PHŞ forvard valyuta müqavilələri və faiz mübadilələri kimi maliyyə alətlərini müvafiq olaraq xarici bazar riski və faiz dərəcəsi risklərini sığortalamaq üçün istifadə edir. Bu kimi törəmə maliyyə alətləri ilkin olaraq törəmə müqavilə aparılan gündəki ədalətli dəyərdə tanınır və sonralar ədalətli dəyərdə yenidən ölçülür.

Törəmələr, ədalətli dəyər pozitiv olarkən maliyyə aktivləri, neqativ olarkən isə maliyyə öhdəlikləri kimi qəbul edilir.

Hesabat dövrü ərzində hedcinq zamanı uçot və ya effektiv hedcinqə məxsus effektiv olmayan hissəsi tələblərinə cavab verməyən, törəmənin ədalətli dəyərində baş verən dəyişikliklər mənfəət və zərər hesabatına silinir.

Forvard valyuta müqavilələrinin ədalətli dəyəri, forvard mübadilə dərəcəsi ilə müqavilə dərəcəsi arasındakı fərqdır. Forvard mübadilə dərəcəsi oxşar ödənilmə tarixi bitən maliyyə alətləri müqavilələrinin cari mübadilə tarixinə olan dərəcələri ilə ölçülür. Faizli svop müqaviləsinin ədalətli dəyəri oxşar maliyyə aktivinin cari bazar qiymətinə əsaslanaraq hesablanır.

Hedc zamanı uçot məqsədləri üçün hedclər aşağıdakı növlərə ayrılır:

- ədalətli dəyər hedcinqi: tanınmış aktivin və ya öhdəliyin və ya tanınmamış serti öhdəliyinin ədalətli dəyərində dəyişikliklərə məruz qalmanın hedcinqi,
- pul vəsaitləri hərəkətinin hedcinqi: pul vəsaitlərində dəyişkənliyə məruz qalmanın hedcinqi, o, tanınmış aktiv və ya öhdəliklə əlaqələndirilən ciddi bir riskə ya da yüksək ehtimalla proqnozlaşdırılan əməliyyata aiddir və
- xarici əməliyyatda xalis investisiyanın hedcinqi.

Torpaq, tikili və avadanlıqlar

Tikili və avadanlıqlar onların ilkin dəyəri, yığılmış amortizasiya məbləği və qiymətdən düşmə fərqi çıxılmaqla hesabatda öz əksini tapır. İlkin dəyər dedikdə tikili və avadanlıqların hissələrinin dəyişdirilməsinə çəkilən xərclər, uzunmüddətli tikinti müqavilələri zamanı çəkilən borclar üzrə məsrəflər (tanınma meyarlarına uyğun gələrsə) daxil olmaqla hesablanır. Eyniyə əsaslı təftişin aparılması zamanı yoxlamaya çəkilən məsrəflər, tanınma meyarlarına uyğun gəldikdə, tikili və avadanlıqların balans dəyərində əvəzləşdirmə kimi tanınır. Tikili və avadanlıqlara çəkilən bütün digər xərclər cari dövrün xərcləri kimi tanınaraq mənfəət və zərər hesabına silinir. Tikili və avadanlıqların istismardan çıxarılmasına çəkilən xərclərin cari diskontlaşdırılmış dəyəri üçün yaradılmış ehtiyat tanınma meyarlarına uyğun gələrsə müvafiq əsas vəsaitin dəyərində aid edilir. Əsas vəsaitlərin istismardan çıxarılması ilə bağlı əlavə məlumat əldə etmək üçün ehtiyatlara istinad edilir.

Torpaq və binalar, binaların amortizasiya məbləğinin və yenidənqiymətləndirmədən sonra baş vermiş dəyərdən düşmə məbləğinin ədalətli dəyərdən çıxılması ilə hesablanır. Yenidənqiymətləndirmə, yenidən qiymətləndirilmiş aktivin ədalətli dəyərində balans dəyərindən fərqlənmədiyindən əmin olmaq üçün tez-tez aparılır.

Əgər yenidənqiymətləndirmə nəticəsində aktivin balans dəyəri azalarsa, bu zaman həmin azalma mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınmalıdır. Lakin, əgər əvvəlki tarixlərdə aparılan yenidənqiymətləndirmə nəticəsində hər hansı yenidənqiymətləndirmə artımı yaranmışsa və o artım yenidənqiymətləndirmə başlığı altında kapitalın kreditinə yazılmışsa, hər hansı növbəti hesabat tarixində yaranan azalma yenidənqiymətləndirmə hesabının kredit qalığı müqabilində həmin hesabın debitinə yazılmalıdır.

Bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülmüş artımın məbləği aktivin yenidənqiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiyası ilə aktivin ilkin dəyəri əsasında tanınan amortizasiyası arasındakı fərqi təşkil edir. Yenidənqiymətləndirmə tarixinə hər hansı yığılmış amortizasiya məbləği aktivin ümumi balans dəyərində qarşı silinir, xalis məbləğ isə yenidən qiymətləndirilən məbləğə bərabər olması üçün yenidən təqdim edilir. Satış zamanı, satılan aktivin yenidənqiymətləndirmə ehtiyatındakı payı bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

Aktivlərin amortizasiyası azalan qalıq dəyəri metodu istifadə olunmaqla istismar müddəti boyunca aşağıdakı qaydada hesablanır:

- Bina və qurğular 7%;
- Maşın və avadanlıqlar 20%;
- Nəqliyyat vasitələri 25%;
- Mebel, ləvazimatlar və digər ofis avadanlıqları 20%;
- Yüksək texnologiya avadanlıqları 25%.

Torpaq, tikili və avadanlıqlar obyektinin balans dəyərinin tanınması, aktivin silinməsi (satışı) nəticəsində və ya aktivin istifadəsindən və ya onun silinməsindən (satışından) gələcəkdə iqtisadi səmərənin əldə ediləcəyi ehtimal olunmadığı hallarda dayandırılır. Torpaq, tikili və avadanlıq obyektinin tanınmasının dayandırılması üzrə yaranan gəlir və ya zərər (bu obyektin balans dəyəri ilə xaricolma üzrə xalis daxilolma məbləği arasındakı fərq kimi müəyyənləşdirilir) aktivin tanınmasının dayandırıldığı ildə mənfəət və zərər hesabatında göstərilir.

Aktivlərin son qalıq dəyərləri, faydalı istifadə müddəti və amortizasiya metodları hər hesabat tarixinin sonunda yenidən baxılır və uyğun gələrsə perspektiv şəkildə düzəlişlər edilir. Mebel, ləvazimatlar və digər ofis avadanlıqları cari il ərzində alındığı təqdirdə istismar şərtlərinə uyğun olaraq aylar üzrə proporsional qaydada köhnəlməyə məruz qalır. 11-ci qeyddə cari ilə görə mebel, ləvazimatlar və digər ofis avadanlıqları üzrə hesablanmış köhnəlmə məbləği ortalama olaraq 17.81% təşkil etmişdir.

Borclar üzrə məsraflər

Şərtlərə cavab verən aktivin əldə olunması, tikilməsi və ya istehsalı ilə birbaşa əlaqəli olan borclar üzrə məsraflər, həmin aktivin dəyərinin bir hissəsi kimi kapitallaşdırılmalıdır. Bütün digər hallarda borclar üzrə məsraflər baş verdiyi tarixdə mənfəət və zərəyə silinir. Borclar üzrə xərclərə faiz dərəcəsi və borcun əldə edilməsinə çəkilən digər xərclər daxildir.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə payı kapital kimi təsnifləşdirilir. 31.12.2022-ci il PHŞ-in nizamnamə kapitalı 3 475575.00 (üç milyon dörd yüz yetmiş beş min beş yüz yetmiş beş manat)

Pul vəsaitləri və qısamüddətli depozitlər

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nəğd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüsəklikvidli investisiyalar əks etdirilir. Pul vəsaiti hərəkətinin məqsədləri üçün, pul vəsaitləri və onun ekvivalentləri yuxarıda göstəriləyi kimi pul vəsaitləri və qısamüddətli depozitlərdən (bank overdraftları istisna olmaqla) ibarətdir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar iki göstəricidən ən aşağı malik olan qiymət üzrə əks etdirilirlər:

- Maya dəyəri
- Xalis satış dəyəri

Ehtiyatların maya dəyəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə (FIFO metodu) hesablanır. Hazır məhsulun və bitməmiş istehsalın maya dəyərinə xammal və material xərcləri, istehsal işçilərinin əmək haqqı xərcləri, sair birbaşa xərclər, həmçinin inzibati xərclərin müvafiq hissəsi daxil edilir. Xalis satış dəyəri – adi təsərrüfat fəaliyyəti zamanı qiymətləndirilmiş mümkün satış qiyməti ilə satış üzrə fərqlər arasındakı fərq məbləğidir. Ehtiyatların dəyərinə, bu xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axının hədcinqləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərlər hesabından keçirilmiş zərərlər daxil edilir.

Alıcı və sifarişçilərdən debitor borclar

Alıcılar və sifarişçilərlə hesablaşmalar ilkin olaraq ədalətli dəyər üzrə əks etdirilir. Sonradan isə qiymətdən düşmə ehtiyatlarının (rezervlərinin) yaradılması metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyər ilə uçota alınır. Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları üzrə qiymətdən düşmə ehtiyatları (rezervi) o halda yaradılır ki, elə obyektiv sübutlar mövcuddur ki, PHŞ tərəfindən ilkin maliyyələşmə nəticəsində yaranmış bütün debitor borclarının yığılması mümkün deyildir və ya bütün debitor borclarının ödənilməsi mümkünsüzdür. Ehtiyatların (rezervin) məbləği aktivin balans dəyəri ilə pul vəsaitləri axınının effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınan fərz edilən diskontlaşdırılmış dəyəri arasındakı fərkdir. Ehtiyatların (rezervin) yaradılması və ya dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

Dividendlərin verilməsi

PHŞ-in təsisçilərinə dividendlər maliyyə hesabatlarında öhdəlik kimi o dövrdə tanınır ki, həmin dövrdə PHŞ-in təsisçiləri tərəfindən təsdiq edilir (qərar qəbul edilir).

Maliyyə risk faktorları

PHŞ-in fəaliyyəti bir sıra maliyyə risklərinə meyillidir: bazar riski (valyuta riskləri, faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ədalətli dəyərə təsir riski və qiymət riski daxil olmaqla); kredit riski; likvidlik riski və faiz dərəcələrinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsir riski. PHŞ-in risklərin idarə olunması üzrə proqramı, maliyyə risklərinin qabaqcadan müəyyən edilə bilinməməsi amilinə cəmləşdirilmişdir (fokusuna yığılmışdır) və PHŞ-in fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinə potensial əlverişsiz təsirinə minimumlaşdırılmasına yönəldilmişdir. PHŞ müəyyən risklərin hedcinqləşdirilməsi üçün törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edir.

(a) Valyuta riski

PHŞ beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə sahibdir və ona görə də, xarici valyuta kurslarının (əsasən, ABŞ dollar, Avro və s.) dəyişməsindən valyuta risklərinə meyillidir. Gələcək kommersiya sövdələşmələri, tanınmış aktivlər və öhdəliklər, həmçinin xarici şirkətlərə netto-investisiyalara münasibətdə mübadilə kurslarının dəyişməsi riski mövcuddur.

(b) Qiymət riski

PHŞ mallar üzrə qiymət riskinə mübtəla deyildir. Qiymətlər xidmət bazarında tələbatdan, göstərilən xidmətlərin keyfiyyətindən və bu xidmətləri təklif edən digər şirkətlərlə rəqabətdən formalaşır və tənzimlənir.

(c) Kredit riski

PHŞ əhəmiyyətli kredit risklərinə mübtəla deyildir. PHŞdə etibarlı kredit tarixinə məxsus olan alıcıların ödəmə qabiliyyətli olmasına inamı təmin edən prosedurlar işlənmişdir. Törəmə alətlərlə sövdələşmələr və pul əməliyyatları yalnız yüksək ödəmə qabiliyyəti olan maliyyə institutları üçün kredit riskini məhdudlaşdıran prosedurlar işlənmişdir.

(d) Likvidlik riski

Likvidlik riskinin ehtiyatkarlıqla idarə edilməsi pul vəsaitləri və dövriyyədə olan qiymətli kağızların kifayət qədər həcmnin saxlanması, açılmış kredit xəttləri vasitəsilə adekvat maliyyələşmə imkanlarını və ortaya çıxacaq disbalans hallarında operativ idarəetmə imkanlarını nəzərdə tutur.

(e) Faiz dərəcəsinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsiri riski

PHŞ faiz gəliri gətirən əhəmiyyətli məbləğdə aktivlərə malik olduğundan, mənfəət və pul vəsaitlərinin əməliyyat axınları, əsasən bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsindən asılıdır.

MHBS-nin ilk dəfə tətbiq edilməsi

Müəssisə fəaliyyətə 2021-ci ilin avqust ayından başladığı üçün 2021-ci il müəssisənin ilk fəaliyyət ili hesab olunur.

Müəssisə fəaliyyəti başladığı ildən MHBS-nı tətbiq edir, ona görə də MHBS-yə keçid prosesində heç bir düzəliş aparılmamışdır.

4. Əhəmiyyətli mühasibat təxminləri və fərziyyələri

Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanması rəhbərlikdən mühasibatlıq siyasətlərinin tətbiq edilməsini və aktiv, öhdəlik, gəlir və xərclərin göstərilən məbləğlərinə təsir göstərən mülahizə, ehtimal və fərziyyələrdən istifadə olunmasını tələb edir. Faktiki nəticələr bu ehtimallardan fərqlənə bilər.

Ehtimallar və əsas mülahizələr mütəmadi qaydada nəzərdən keçirilir. Mühasibatlıq ehtimallarında dəyişikliklər həmin dəyişikliklərin edildiyi dövrdə və onların təsir etdiyi gələcək dövrlərdə tanınır.

Uçot siyasətlərinin tətbiq edilməsində maliyyə hesabatlarında əks olunmuş məbləğlərə ən əhəmiyyətli dərəcədə təsiri olan vacib mülahizələr haqqında məlumat aşağıdakı qeydlərdə əks olunur:

Debitor borclarının qiymətdən düşməsi üzrə zərərlər

Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi, sosial sığorta, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə məruz qalır.

5. Torpaq, tikili və avadanlıqlar

Azərbaycan manatı ilə

	Bina və tikililər	Nəqliyyat vasitələri	Ofis avadanlıqları	Mebel	Cəmi
İlkin dəyər					
01 Yanvar 2021 tarixinə qalıq	-	-	-	-	-
Alışlar	3,270,213	9,665	4,219	-	3,284,096
Silinmələr	-	-	-	-	-
31 Dekabr 2021 tarixinə dəyər	3,270,213	9,665	4,219	-	3,284,096
Alışlar	885	-	6,099	630	7,614
Silinmələr	-	-	-	-	-
31 Dekabr 2022 tarixinə dəyər	3,271,098	9,665	10,318	630	3,291,711
Yığılmış amortizasiya					
01 Yanvar 2021 tarixinə qalıq	-	-	-	-	-
İl üzrə amortizasiya xərci	(228,915)	(2,416)	(844)	-	(232,175)
Silinmələr	-	-	-	-	-
31 Dekabr 2021 tarixinə dəyər	(228,915)	(2,416)	(844)	-	(232,175)
İl üzrə amortizasiya xərci	(212,953)	(1,812)	(1,895)	(126)	(216,786)
Silinmələr	-	-	-	-	-
31 Dekabr 2022 tarixinə dəyər	(441,868)	(4,229)	(2,739)	(126)	(448,961)
31 Dekabr 2021 tarixinə qalıq dəyəri	3,041,298	7,249	3,375	-	3,051,921
31 Dekabr 2022 tarixinə qalıq dəyəri	2,829,230	5,437	7,579	504	2,842,750

6. Debitor borcları

Azərbaycan manatı ilə

PHŞ-in əsasən debitor borcları balansında olan əmlakların icarəyə verilməsindən formalaşır. PHŞ-in debitor borcları aşağıdakı kimidir:

	31 Dekabr 2022	31 Dekabr 2021
Debitor borcları	68,590	500
Cəmi debitor borcları	68,590	500

7. Mənfəət vergisi

Azərbaycan manatı ilə

Mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda əks olunmuş məbləğlər

PHŞə tətbiq olunan mənfəət vergisi dərəcəsi 20% təşkil edir. İl ərzində mənfəət vergisi xərci üzrə heç bir müvəqqəti fərqlər mövcud olmamışdır.

Cari vergi xərci	31 Dekabr 2022	31 Dekabr 2021
Mənfəət vergisi üzrə gəlirlər	3,658	3,698
Cəmi mənfəət vergisi üzrə gəlirlər	3,658	3,698

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmuş məbləğlər

PHŞ-in maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmuş cari vergi aktivi məbləğinin açıqlanması aşağıdakı kimidir:

	31 Dekabr 2022	31 Dekabr 2021
Mənfəət vergisi üzrə gəlirlər	7,356	3,698
Cari il üzrə əmlak vergi öhdəliyi	(1,440)	(495)
Artıq ödənilmiş işçilərin gəlir vergisi	6	-
Artıq ödənilmiş əmlak vergisi	248	-
Cari vergi aktivi	6,170	3,203

8. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Azərbaycan manatı ilə

	31 Dekabr 2022	31 Dekabr 2021
Bank hesablarında olan pul vəsaitləri	175,204	227,732
ƏDV Depozit hesabı	-	-
	175,204	227,732
Bank hesablarında olan pul vəsaitlərindən:		
• Milli valyutada bank hesabları	175,204	227,732
• Xarici valyutalarda bank hesabları	-	-
	175,204	227,732

9. Kapital və ehtiyatları

(a) Nizamnamə kapitalı

PHŞ-in qeydə alınmış nizamnamə kapitalı 31 dekabr 2022-ci il tarixinə 3 475575,00 AZN-ə bərabər olmuşdur.

06.08.2021-ci il kapital qoyuluşu 3270212.53 olmuşdur. 2021-ci ildə əlavə kapital qoyuluşu olub 205363. Umumi kapitalın cəmi 31.12.2022-ci il tarixinə 3 475575.00 olmuşdur

(b) Kapitalın idarə edilməsi

PHŞ-in kapitalın idarə olunmasına dair rəsmi siyasəti olmadığından rəhbərlik PHŞ-in əməliyyat və strateji tələbatlarını ödəmək üçün və bazar iştirakçılarının əminliyini saxlamaq üçün kifayət qədər kapital bazasını qoruyub saxlamağa çalışır. Buna pul vəsaitlərinin səmərəli idarə edilməsi, PHŞ-in gəlirləri və mənfəətinin davamlı monitorinqi və PHŞ-in əməliyyat üzrə pul axınları ilə maliyyələşdirilən uzunmüddətli investisiya planları ilə nail olunur. Bu tədbirlər sayəsində PHŞ-in mənfəətin davamlı artımına nail olmağa çalışır.

10. Maliyyə risklərinin idarə edilməsinin məqsədi

PHŞ daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə riskləri (kredit riski, bazar riski, coğrafi risklər, valyuta riski, likvidlik riski və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Bazar riski

PHŞ bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqələr ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda müəyyən edilmiş limitdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısı alınır. Qəbul edilmiş normalar ilə uzunmüddətli borcların bazar dəyəri onların daşınan dəyərilə dəyişə bilər.

Hər hansı bir təhlillər pensiya və digər post-pensiya öhdəlikləri, müddəaları balans dəyəri və qeyri-maliyyə aktivlərinin və xarici əməliyyatların öhdəlikləri üzrə bazar parametrlərində hərəkətlərin təsirini istisna edir.

PHŞ-in aktiv və öhdəlikləri əhəmiyyətli bir bazar riskinə məruz qalmamışdır.

Kredit riski

Kredit riski müştəri və ya maliyyə aləti üzrə kontragent müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə, Şirkətin maliyyə zərərinə məruz qalması riskidir və əsasən Şirkətin müştərilərdən alınacaq debitor borclarından, əlaqəli tərəflərə verilmiş qısamüddətli kreditlərdən və pul və pul vəsaitlərindən yaranır.

Maliyyə aktivlərinin balans dəyəri maksimum kredit riskinə məruz qalmanı əks etdirir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

31 dekabr 2022-ci il tarixində PHŞ 175,204 AZN məbləğində pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə sahib olmuşdur və bu məbləğ həmin aktivlər üzrə kredit riskinə məruz qalan maksimal məbləğdir.

11. Şərti öhdəliklər

---

a) Məhkəmə iddiası

PHŞ maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir edə bilən heç bir məhkəmə iddiasında iştirak etməmişdir.

b) Vergi təəhhüdləri

Azərbaycanda vergi təəhhüdləri

Azərbaycanın vergiqoyma sistemi nisbətən yeni olduğuna görə bir çox hallarda aydın olmayan, ziddiyyətli və müxtəlif vergi orqanları tərəfindən fərqli qaydada təfsir edilən qanunvericilikdə tez-tez dəyişikliklər, rəsmi göstərişlər və məhkəmə qərarları ilə səciyyələnir. Vergilər ciddi cərimə və faizlər təyin etmək səlahiyyətinə malik orqanların müxtəlif səviyyələrində yoxlanılır və tədqiq olunur. Vergi ili adətən vergi orqanları tərəfindən üç təqvim ili ərzində yoxlanıla bilər; lakin, müəyyən hallarda, vergi ili daha uzun müddət ərzində yoxlama üçün açıq qala bilər. Bu şəraitlər digər ölkələrlə müqayisədə Azərbaycanda daha ciddi vergi risklərinin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, qüvvədə olan vergi qanunvericiliyinin, rəsmi göstərişlərin və məhkəmə qərarlarının təfsirlərinə əsasən vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar adekvat tədbirlər görmüşdür. Buna baxmayaraq, müvafiq səlahiyyətli orqanların təfsirləri fərqli ola bilər və bu orqanlar öz təfsirlərinin tətbiqinə nail olduqda, onların hazırkı maliyyə hesabatlarına təsiri əhəmiyyətli ola bilər.

12. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr

Maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir edəcək hadisələr baş verməmişdir.

İsrafilov İsmayıl
Direktor

Bayramova Dürdanə
Baş Mühasib